

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Społecznego Liceum Ogólnokształcącego Nr 5 w Milanówku

11 stycznia 2002 roku

Spis treści:

1. **Misja szkoły i model absolwenta**
2. **Bezpieczeństwo**
3. **Relacje**
4. **Kultura osobista**
5. **Intelektualny rozwój ucznia**
6. **Duchowy i emocjonalny rozwój ucznia**
7. **Fizyczny rozwój ucznia**
8. **Społeczny rozwój ucznia**
9. **Wychowanie jako przekaz wartości**

1. MISJA SZKOŁY I MODEL ABSOLWENTA

Misja Szkoły

Jesteśmy szkołą bezpieczną i przyjazną. Szanujemy się wzajemnie i wspieramy. Celem naszym jest indywidualny i wszechstronny rozwój oraz wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę. Rozwijamy aktywne i odpowiedzialne postawy uczestniczenia w życiu społecznym.

Model absolwenta

- Dbą o rozwój intelektualno-emocjonalny
- Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji
- Posiada umiejętność zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania wiedzy
- Umie samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć
- Rozwija zainteresowania, talenty i pasje
- Dostaje się na wymarzone studia
- Jest przygotowany do studiowania
- Potrafi dotrzeć do swoich uczuć i radzić sobie z nimi
- Wyraża siebie w sposób akceptowany społecznie
- Zachwycając się różnorodnością świata umie zachować własną indywidualność
- Jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych
- Jest kulturalny
- Docenia wagę więzi międzyludzkich
- Z każdej swojej roli społecznej wywiązuje się w zadawalający jego i innych sposób
- Umie współpracować w grupie

Bezpieczeństwo*rozumiane jako fizyczne i psychiczne poczucie bezpieczeństwa*

Zadania szkoły	⇒	Środki realizacji
1. Określenie jasnych zasad postępowania i funkcjonowania szkoły	⇒	1 znajomość oraz stosowanie Regulaminu, Statutu (i innych norm) w życiu szkoły a 1 przestrzeganie przez wszystkich (uczniowie, nauczyciele, rodzice) zasad funkcjonowania szkoły b ⇒ 1 dawanie dobrego przykładu (lekcje wychowawcze, współpraca z rodzicami, stwarzanie sytuacji c wychowawczych) 1 opracowanie kalendarium na dany rok d
2. Stwarzanie atmosfery tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka	⇒	2 prawidłowe relacje międzyludzkie a ⇒ 2 indywidualne podejście do ucznia b
3. Profilaktyka uzależnień	⇒	3 praca psychologa szkolnego a ⇒ 3 współpraca z ośrodkami profesjonalnie zajmującymi się profilaktyką uzależnień b promocja zdrowego trybu życia (turystyka, sport) 3 c
4. Przestrzeganie zasad BHP	⇒	4 jednozmianowa praca szkoły a ⇒ 4 imprezy szkolne zamknięte i kontrolowane b
5. Rozpoznawanie zagrożeń dla sprawnego funkcjonowania społeczności szkolnej	⇒	5 ankiety diagnozujące poziom zadowolenia z pracy i współpracy wszystkich grup tworzących a społeczność szkolną

Relacje**uczniowie ↔ nauczyciele ↔ rodzice***rozumiane jako związek trzech równorzędnych podmiotów mających różne role do spełnienia przy zachowaniu wspólnoty celów*

Zadania szkoły	⇒	Środki realizacji
1. Stworzenie i określenie warunków współpracy trzech podmiotów	⇒	1 Wypracowanie i stosowanie w praktyce podstawowych dokumentów regulujących życie szkoły (Statut, a Regulamin, System Oceniania, Program Wychowawczy) 1 Pożądane postawy w relacjach międzyludzkich: b ▪ otwartość – gotowość do słuchania i dialogu; ▪ empatia – umiejętność współodczuwania i wrażliwość; ▪ autentyczność – świadomość siebie i pozostawanie w zgodzie z sobą, szczerowość, pozytywne nastawienie; ▪ tolerancja – uznanie odmienności (szacunek dla innych) ▪ dzielność – gotowość do towarzyszenia w trudnych chwilach, w trudnych emocjach

2. Określenie warunków współpracy nauczyciele ↔ uczniowie	⇕	2 Informowanie o kryteriach oceniania przedmiotowego oraz zachowania a 2 Gotowość do współpracy i wzajemne dotrzymanie umów b 2 Tworzenie kontraktów grupowych c 2 Stosowanie się do zapisów w dokumentach szkoły d 2 Współpraca oparta na zasadach sprawiedliwości, wspólnoty celów, życzliwości, wzajemnego szacunku e
3. Określenie warunków współpracy nauczyciele ↔ rodzice	⇕	3 Wyraźne określenie zakresu zadań obu stron a 3 Zaangażowanie rodziców w pracę i życie szkoły m.in. poprzez uczestnictwo w organach szkoły oraz pomoc przy organizowaniu imprez szkolnych b 3 Pożądane postawy w relacjach nauczyciele ↔ rodzice: c ▪ wspieranie a nie wzajemne wyręczanie się w pełnieniu ról/zadań ▪ współodpowiedzialność a nie bierne korzystanie z usług oświatowych ▪ unikamy podważania autorytetu (krytykowanie, nierozważne komentarze, niewłaściwe koalicje)

Zadania szkoły cd	⇕	Środki realizacji cd.
4. Stworzenie warunków do budowy i podtrzymywania więzi międzyludzkich	⇕	4 Organizowanie wycieczek, imprez szkolnych, zabaw, dni sportu, uczestnictwo reprezentacji szkoły w zawodach międzyszkolnych a
5. Zapewnia rozwój umiejętności wychowawczych nauczycieli	⇕	5 Szkoła organizuje warsztaty doskonalące a

Kultura osobista

rozumiana jako zespół cech i zachowań prowadzących do rozwijania właściwych relacji międzyludzkich

Zadania szkoły	⇕	Środki realizacji
1. Stwarzanie atmosfery wzajemnej życzliwości	⇕	1 Okazywanie szacunku drugiemu człowiekowi bez względu na jego wiek, poglądy czy styl bycia a
2. Kształtowanie właściwych postaw w relacjach międzyludzkich	⇕	2 Dawanie przykładu a 2 Uświadamianie istnienia oraz potrzeby stosowania form grzecznościowych w kontaktach międzyludzkich b 2 Promowanie i wspieranie wśród uczniów postaw kulturalnych c 2 Przestrzeganie w relacjach międzyludzkich ogólnie przyjętych form grzecznościowych d 2 Wspólne rozwiązywanie sytuacji konfliktowych e

2 Usuwanie ze społeczności szkolnej osób, które nie chcą dostosować się do zasad współpracy obowiązujących
f w szkole

Intelektualny rozwój ucznia

Rozumiany jako zdobywanie wiedzy i kształtowanie umiejętności jej wykorzystania

Zadania szkoły	⇒	Środki realizacji
1. Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania	⇒	1 Dobór wykwalifikowanej kadry a 1 Dobór uczniów (egzamin wstępny) gwarantujący wzajemne stymulowanie się w rozwoju, a nie „równanie w dół” b 1 Szkoła dba o stałe odnawianie i udoskonalanie bazy pomocy naukowych c 1 Ciągłe doskonalenie zawodowe nauczycieli d 1 W ciągu trzech lat nauki szkoła przygotowuje uczniów do zdawania egzaminu FCE lub na wyższym poziomie e 1 W ramach uroczystego rozpoczęcia roku szkolnego odbywa się wykład inauguracyjny f
2. Diagnozowanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów	⇒	2 praca psychologa szkolnego oraz wychowawcy a 2 kółka zainteresowań, wyjazdy na wykłady, sesje szkolne (co najmniej raz w roku); b wycieczki programowe, fakultety, uczestnictwo w olimpiadach przedmiotowych, rozszerzenia
3. Wydobywanie i rozwijanie podstawowych sprawności intelektualnych jak np. samodzielne i krytyczne myślenie czy umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji	⇒	3 zajęcia programowe prowadzone różnymi metodami od klasycznej (wykład) po metody aktywizujące a 3 uczenie właściwego korzystania ze źródeł informacji (lekcje WOS-u, informatyka) b 3 dyskusje prowadzone na lekcjach i innych zajęciach, gdzie podkreśla się wagę i c umiejętności budowania argumentów

Duchowy i emocjonalny rozwój ucznia

Rozumiany jako przygotowanie uczniów do ciągłej, samodzielnej pracy nad rozwojem własnej osobowości oraz do świadomego uczestnictwa w kulturze

Zadania szkoły	⇒	Środki realizacji
1. Jak najszersze zapoznanie uczniów z dorobkiem kultury polskiej, europejskiej i światowej	⇒	1 Lekcje języka polskiego, historii, historii sztuki, muzyki a 1 Lekcje muzealne, odwiedzanie wystaw, wycieczki do ważnych dla kultury miejsc w Polsce i Europie, sesje naukowe (co najmniej raz w roku) b

		1 c	Co najmniej 3 razy w roku wyjazd klasy do teatru
2. Stwarzanie możliwości do pielęgnowania i rozwoju indywidualnych pasji i zainteresowań	⇒	2 a	Fakultety, sesje naukowe, otwartość na inicjatywy uczniów (indywidualne i grupowe), koła zainteresowań
3. Prezentowanie dobrych wzorców przez nauczycieli	⇒	3 a	Nauczyciele swoim przykładem zachęcają do uczestnictwa w kulturze: wspólne wyjazdy do teatru, na wycieczki, dzielenie się z uczniami swoimi zainteresowaniami i pasjami, organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi
4. Kształtowanie postawy otwartości na świat oraz wrażliwości na potrzeby innych ludzi	⇒	4 a 4 b	Aranżowanie (lekcje wychowawcze) lub wykorzystanie zaistniałych sytuacji wychowawczych do kształtowania właściwych postaw etycznych Uczestnictwo w akcjach charytatywnych – patrz społeczny rozwój ucznia
5. Wspieranie w rozwoju takich cech i sprawności jak: poczucie odpowiedzialności za siebie i innych, wytrwałość, pracowitość, potrzeba osiągnięć, właściwa samocena, szczerłość, umiejętność podejmowania decyzji, umiejętność radzenia sobie z porażkami, odporność psychiczna, poczucie własnej wartości, umiejętność współpracy z innymi, aktywny, a nie bierny stosunek do życia, umiejętność mówienia „nie”	⇒	5 a 5 b 5 c	W różnych sytuacjach szkolnych inspirujemy, promujemy, nagradzamy takie postawy Szkoła organizuje w ostatnim tygodniu przed wakacjami (dni po klasyfikacji) dni sportu - patrz fizyczny rozwój ucznia. Praca psychologa

Fizyczny rozwój ucznia

rozumiany jako proces edukacji zdrowotnej

Zadania szkoły	⇒	Środki realizacji
1. Stwarza warunki właściwego rozwoju fizycznego uczniów	⇒	1 Zapewnia odpowiednią bazę lokalową i wyposażenie a 1 Zapewnia opiekę medyczną b 1 Realizuje program zajęć WF c
2. Kształtuje postawy promujące szacunek dla zdrowia	⇒	2 Lekcje wychowawcze, spotkania ze specjalistami na tematy: a ▪ właściwego odżywiania; ▪ higieny życia codziennego i higiena pracy; ▪ uzależnień.
3. Egzekwuje zakaz palenia tytoniu, picia alkoholu oraz używania narkotyków (środków odurzających) w szczególności podczas zajęć i wyjazdów szkolnych	⇒	3 Nadzór na przerwach prowadzony przez nauczycieli a 3 Stosuje przewidziane dokumentami i umowami szkolnymi kary; w przypadku ich naruszenia; aż do usunięcia ucznia ze szkoły włącznie b

4. Promuje uprawianie sportu i organizuje imprezy sportowe

⇒	4	Szkoła bierze udział w zawodach, turniejach szkolnych, okręgowych, ogólnopolskich. Zawody, w których co roku bierzemy udział to: Ogólnopolskie Zawody Pływackie Szkół Społecznych, Zimowa Spartakiada Młodzieży Szkół Społecznych
	4	Organizuje sportowe zajęcia pozalekcyjne
	4	Organizuje w ostatnim tygodniu przed wakacjami (po sesji) dni sportu
	4	Wyróżnia i nagradza uczestników i zwycięzców
	4	Organizuje obozy sportowe

Społeczny rozwój ucznia

⇒ *Rozumiany jako uświadomienie uczniom, prawdy, że dopiero dzieląc się z innymi swoim czasem i talentami w pełni realizujemy swoje człowieczeństwo*

Zadania szkoły	⇒	Środki realizacji
1. Promuje i kształtuje postawy prospołeczne	⇒	1 Udział w życiu szkoły oraz życiu społeczności lokalnej a 1 Szkoła organizuje lub umożliwia uczniom organizowanie zajęć, w ramach których kształtuje się poczucie odpowiedzialności za wspólnotę (począwszy od małych wspólnot lokalnych, poprzez wspólnotę narodową, aż do wspólnoty ogólnoludzkiej). Np.: udział w inicjatywach takich jak: akcje na rzecz innych, pomoc humanitarna, lekcje m.in. historii, wos-u, języka polskiego, zawody sportowe, sesje naukowe, wycieczki, imprezy szkolne (jasełka, pożegnanie klas IV-tych, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy), udział uczniów w Radzie Szkoły. b 1 Część zajęć szkolnych odbywa się metodą pracy w grupie c 1 Szkoła kształtuje postawę szacunku dla prawa (respektowanie praw autorskich, kodeksu drogowego, BHP) na lekcjach wychowawczych i wos-u; ściąganie, m.in. naruszenie praw autorskich i umów, traktowane jest jako postępowanie nieuczciwe d
2. Posiada i realizuje program działań prospołecznych	⇒	2 Szkoła nawiązuje kontakty z organizacjami i stowarzyszeniami prowadzącymi działalność społeczną. Np.: lokalne radio lub samorząd, schronisko dla zwierząt, TPD, dom dziecka, PCK, wolontariat a

*Wolność,
jako droga ku wartościom.*

Wychowanie jako przekaz wartości

Rozumiane jako niedyrektywny wpływ na zachowanie młodzieży, którego podstawą i uzasadnieniem jest uważany za obowiązujący system wartości, któremu sam wychowawca gotów jest się podporządkować.

Środkiem realizacji tak postawionego celu jest nie tylko przeciwdziałanie, ale przede wszystkim podjęcie takich kroków pedagogicznych, które pobudzają i wspierają poczynania młodzieży. Działania te powinny wykraczać poza sposoby zachowania, które odpowiadają wyłącznie osobistym potrzebom wychowawcy, a powinny rozwijać predyspozycje i uzdolnienia umożliwiające młodemu człowiekowi faktyczną realizację jego własnego człowieczeństwa.

Nauczyciel nie daje przykładu, ale jest przykładem. Wymaga punktualności - jeśli sam jest punktualny, przygotowania – jeśli sam jest przygotowany, panowania nad słowem – jeśli sam oczekuje tego od uczniów.

Nauczyciel wychowuje własnym stosunkiem do ucznia, sposobem prowadzenia lekcji, egzekwowania wiedzy i umiejętności stawiania ocen. Może być przykładem tylko wtedy, gdy nie ma sprzeczności między tym czego uczy, a tym jak postępuje, między tym czego wymaga od uczniów, a tym co daje od siebie.

Rola nauczyciela jako przewodnika w drodze przez wolność ku wartościom jest niezbywalna:

1. - „Nauczyciel zainteresowany” światem wartości młodzieży, nauczyciel powinien go znać i rozumieć;
 2. - „Nauczyciel przewodnik w dyskusji” z młodzieżą – powinien wejść z młodzieżą w dialog o wartościach;
 3. - „Nauczyciel wzór osobowy” nie może przepoić się wszystkimi spośród istniejących wartości, musi mieć własny system wartości, zakorzenić się w nim i dojrzewać, dopiero wówczas będzie przekonywujący;
- „Nauczyciel współdziałający” z młodzieżą – współdziałanie jest znakomitą lekcją wartości, które pragnie się młodzieży przekazać.

*Program Wychowawczy – przyjęty na posiedzeniu Rady Szkoły w dniu 11 stycznia 2002 roku
Przewodniczący Rady Szkoły*

Wojciech Czaj